

Beschouwingen Begroting 2014

*****Fracties wensen op de gele arceringen een antwoord van het college*****

Beschouwingen bij de Begroting 2014

Voorzitter,

Ik ben de beschouwingen bij de Voorjaarsnota begonnen met het uitspreken voor complimenten voor de ingezette verbeteringen. Die verbeteringen gelden gelukkig ook de begroting. Deze is sterk verbeterd, geeft meer inzicht. Met name de bestuurlijke samenvatting en de grafische weergave voegen wat toe. Ik denk dat het college de mening deelt dat de klus nog niet is geklaard. Het lijkt bijvoorbeeld nog steeds de optelsom van de afdelingen. Uitwerking van de voorjaarsnota en de visie van het college dienen echt nog wel aangescherpt en doorontwikkeld te worden.

De centrale vraag die bij de CDA-fractie leeft, ook naar aanleiding van het lezen van de begroting, is: Zijn we in Dalfsen klaar voor de decentralisaties, zowel het ambtelijk apparaat als het college? [1] Er komt nogal wat op ons af! Alleen financieel al; ik heb bedragen horen luiden van 3 mln en meer. Dit kunnen we als gemeente niet uit eigen middelen compenseren. Dat is ook niet het vertrekpunt van onze fractie. Als kader willen we college meegeven:

1. Kortingen verwerken, 2. Creatieve oplossingen zoeken en als dat echt niet lukt 3. Naar de gemeenteraad met het verzoek om extra budget. [2]

Het CJG heeft een belangrijke positie in het vraagstuk dat op ons afkomt. Het is dan ook cruciaal of het CJG deze rol kan waarmaken. Wij horen weinig van het CJG en deze signalen horen we ook vanuit het veld, de mensen die daar mee samen zouden moeten werken. We willen niet eind volgend jaar tot de conclusie komen dat een van de fundamenten ontbreekt. [3]

De zorgen van de Dalfser CDA-fractie zitten niet primair in de financiën, alhoewel de decentralisatie met enorme 'efficiencykortingen' gepaard gaat. Primaire zorg gaat uit naar de mensen die hulp en zorg nodig hebben, mensen die in de ww terecht komen en/of in de bijstand. Nu hebben we in Dalfsen de voorzieningen aardig op orde voor deze groep, maar de echte behoefte is WERK. Dat gaat hand in hand met zelfvertrouwen, met eigenwaarde en structuur. In het programma economie worden de problemen door college duidelijk beschreven. Op het gebied van te nemen maatregelen, blijft het echter stil. [4]

Waar is bijvoorbeeld de verzilvering van prijzen en toeristische trekkers in Zwolle? We missen actie op bouwen. Onze regio kent relatief veel aannemers. En nu we het er toch over hebben, wanneer horen we iets van een reactie op ons Actieplan Wonen? Het is in mei aan u aangeboden..... [5]

Al eerder hield ik een pleidooi voor armoedepreventie. Incidenteel zien we regelingen verschijnen, zoals het jeugdsportfonds, maar ook het jeugdcultuurfonds. Dat juichen we van harte toe. Maar we willen het meer gestructureerd. Kan het college ons inzicht geven in de samenhang tussen de regelingen en de achterliggende gedachte van de armoedepreventie? [6] Het lijkt ons goed dat we ons als raad daar expliciet over uitspreken.

We horen nog weinig opbeurende geluiden met betrekking tot glasvezel in het buitengebied. Ik zag pas een filmpje van KPN, waar ze in 1999 aan mensen op straat vroegen of ze een mobiele telefoon nodig hadden. Onzin, was het algemene antwoord. "Ik heb al een antwoordapparaat of ze bellen maar terug." Eén zij zelfs dat ze maar een brief moesten schrijven als ze contact zouden willen. Conclusie is duidelijk. Niet vragen of ze willen, maar verkoop het. Bedrijf de goede marketing, ook voor glasvezel. [7]

Vanaf deze plaats herhaaldelijk gepleit voor meer vertrouwen in en verantwoordelijkheid voor de gemeenschap. Bij de voorjaarsnota heb ik de term gemeenteparticipatie gebruikt. Het tandje bijgeschakelen in het kader van burgerparticipatie, klinkt dan wel weinig ambitieus. [8] Betreft ook de lijdzame woorden met betrekking tot LEADER. Afwachten. Mensen, deze werkwijze past ons als een handschoen. Oppakken met passie! [9]

Er zijn uit de samenleving meerdere initiatieven met betrekking tot duurzaamheid en leefbaarheid opgepakt. Het lijkt er op dat de tijd rijp is dat Duurzaam Thuis niet meer alleen van de gemeente blijft, maar dat we het letterlijk en figuurlijk overdragen aan de gemeenschap. [10] Is hier trouwens niet een creatieve slag te slaan met ww-ers en bijstanders? Het mes snijdt dan aan twee kanten. [11] Hoe staat het trouwens met de voortgang van het zogenaamde Plein Nieuwleusen? [12] Het is in onze ogen niet nodig om 4x per jaar de speeltuinen te controleren. Volgens ons volstaat 1 formele controle door de gemeente, ouders van de spelende kinderen weten de gemeente echt wel te vinden als er iets mis is. Een speeltuin is in onze ogen ook meer van de wijk dan van de gemeente. [13]

Met betrekking tot Onderwijs missen we het oog voor de pluriformiteit van het onderwijs. Daarmee bedoelen we niet katholiek, protestant of openbaar, maar de verschillende onderwijstypen. Onze gemeente kent er nog al wat. We vinden het goed dat ouders een onderwijsvorm kunnen kiezen die aansluit bij de leerbehoefte van hun kind. Alles onder 1 dak is in onze ogen een te eenzijdige benadering. [14] We trokken onze wenkbrauwen op bij de passage dat we de ogen sluiten voor een aankomende kostenpost voor de gezamenlijke gemeenten van € 158 mln. Het bedrag wordt wel genoemd, maar de consequenties voor Dalfsen is nergens verwerkt. [15]

Naast de al genoemde kosten die de decentralisatie met zich mee zal brengen, zien we een stijging uitkeringsgerechtigden uit de bijstand en kosten voor schuldhulpverlening staan in de begroting, maar het budget blijft na 2014 stabiel. [16] Daar zie je de gaten in de begroting toch als vanzelf ontstaan? [17]

Het college stelt voor de afvalstoffenheffing te verhogen met 13,3%. In september 2012 gaf het college bij monde van de wethouder aan dat voor 2013 de ledigingskosten en het vastrecht gelijk zouden blijven aan 2012. Over het vervolg zei hij: "volgend jaar om deze tijd zitten we hier weer om de balans op te maken en daarna verder te besluiten." Nu ligt dus een voorstel voor tot verhoging van het vastrecht zonder de beloofde evaluatie vooraf. Het is ons te kort door de bocht en zijn benieuwd naar de verklaring van het college. [18]

Er komt nog veel op ons af. We zouden CDA niet zijn om daar nu al rekening mee te houden en nu al scherp aan de wind te zeilen. Zeker als het college aangeeft er alles aan te doen om grote meevallers te voorkomen. [19]

De extra middelen voor de Salariskosten willen we niet. Het gestelde salarisbudget is leidend. Dat het slechts 0,5% van het budget is, klinkt beperkt. Maar het is een kleine 10% van bezuinigingstaakstelling! [20]

Het gevraagde budget voor handhaving recreatiewoning is in onze ogen veel te hoog. Het lijkt dat het college uitgaat van het ergste. Wij hebben blijkbaar meer vertrouwen in de betrokkenen. [21] In strijd met het cultuurbeleid wordt ook aan voortgezet onderwijs € 35.000 aangeboden voor cultuuronderwijs. Kan het college ons de noodzaak voor deze afwijking aangeven? [22]

Het ziet er naar uit dat het college de grondexploitatie voortvarend oppakt. Dit gezien het aantal acties eind 2013 en 2014. Wij zijn benieuwd naar de uitkomsten van het onderzoek van onze Rekenkamer, waarmee we een solide fundament voor de nieuwe raad willen slaan. [23] Wat is de reactie van het college ten opzichte van de aanstaande provinciale groundbank? We hebben nu een voorraad van € 10 mln 'niet in exploitatie genomen gronden'. Dat drukt op de gemeentelijke financiën.

Actief oppakken, wat de CDA-fractie betreft, er is geld te verdienen voor Dalfsen. Het heeft in dit verband trouwens onze sterke voorkeur eerst te kijken naar de mogelijkheden tot grondoverdracht aan belanghebbende burgers en bedrijven. [24] We zien met blijdschap dat samenwerking met partners in de watersector een structurele besparing oplevert van miljoenen. Wat zijn structurele besparingen voor Dalfsen uit deze samenwerking? [25]

Tot slot

Voorzitter, het is de laatste begrotingsbehandeling in deze raad. De begroting ziet er vooralsnog gezond uit. Maar we kijken vooruit. Er komt nog veel op onze gemeente af met kosten waarvan de hoogte nog niet bekend of verwerkt is in de meerjarenbegroting. Het past ons dan ook terughoudend te zijn met het aangaan van nieuwe structurele financiële verplichtingen. We dagen u uit te komen met creatieve oplossingen, die afdeling-overstijgend zijn. U kunt hierbij op onze constructieve steun rekenen. Dit alles ten behoeve van de inwoners van onze mooie gemeente. Want daar doen we het ten slotte voor.

Ik wil eindigen met uit te spreken dat we u en het college veel wijsheid en zegen toewensen. Ik dank u voor uw aandacht.

CDA-fractie Dalfsen

Dalfsen Hoonhorst Lemelerveld Nieuwleusen Oudleusen

" Een appeltje voor de dorst"

Op de eerste plaats spreken wij onze dank uit richting de opstellers van de begroting. Deze begroting is een goede vertaling van wat we bij de Voorjaarsnota hebben afgesproken. Duidelijk vertaald, goed leesbaar en koersbepalend voor de komende jaren 2014-2017. Ook zijn de actuele ontwikkelingen meegenomen en is er een enorme efficiëntieslag gemaakt.

De verbouwing van de organisatie is in voorbereiding en moet op 1-1- 2015 een feit zijn. Om onze doelen te behalen en de 6 prioriteiten waar te kunnen maken is een veranderende en een flexibele overheid nodig. Inspelen op de veranderende omgeving en de crisis die nog steeds aan de orde is, vragen om een fine tuning van de organisatie.

De volgende onderwerpen hebben volgens het College van B&W hoge prioriteit

1. De inrichting van het sociale domein,
2. Het sluitend krijgen van de begroting,
3. Inspelen op demografische ontwikkelingen,
4. Duurzaamheid,
5. Sociale duurzaamheid,
6. Samenwerking in de regio

Als fractie van Gemeentebelangen kunnen we ons hier helemaal in vinden. We vragen het college wel de nodige zorgvuldigheid richting personeel te betrachten. **1**

De huisvestings situatie van met name het gebouw de Driehoek in het middengebied in Nieuwleusen baart ons zorgen. Wij hopen dat deze problematiek niet model staat voor de Trefkoele. **2**

In november wordt het beleidsdocument Drank- en horecawet vastgesteld. We vragen ons af of het verstandig is om de bedragen van de boetes terug te laten vloeien naar het budget Drank en Horeca. Eigenlijk zouden de bedragen terug moeten vloeien naar de algemene reserve. Wij komen hier bij de behandeling in november op terug.

In het kader van de afhandeling bezwaarschriften lijkt het ons net als het College van B&W goed om de (pre) mediation vooraf in te zetten zodat er minder bezwaarschriften komen.

De juridische kwaliteitszorg zoals genoemd op bladzijde 26 is een stap in de goede richting.

Een goede borging van deze juridische kwaliteitszorg is een must. De burger verdient een eerlijke behandeling aan het loket.

Burgerparticipatie is wel erg summier omschreven, het lijkt erop dat het enige dat we gaan doen is strakker toe te zien op het invullen van de verplichte checklist burgerparticipatie. Ook wordt het burgerpanel ingezet maar dat doen we nu ook al. Met het uitbreiden van de social media alleen zijn we er niet. Wat gebeurt er nog meer? **3**

De werkgroep Planning en Control is het afgelopen jaar van start gegaan. De eerste resultaten zijn al te zien in de nieuwe opzet van de begroting. Hoewel nog niet alle ideeën konden worden gerealiseerd i.v.m. het korte tijdsbestek, nemen we een flinke verbetering waar. Deze begroting ligt in de lijn van wat er werd bedoeld met de motie “begroting in één oogopslag (bios)”. De aanschaf van het programma Lias heeft hier zeker aan bijgedragen en we verwachten daar nog meer voordelen uit te halen. We verwachten dat de werkgroep met dezelfde voortvarendheid door gaat en een heldere cyclus van Planning en Control zal neerzetten. We begrijpen dat prioriteiten gesteld moeten worden waar we als Raad ook zelf op hebben aangedrongen, maar gaan ervan uit dat de einddatum van dit traject niet overschreden zal worden.

Wij hebben al meerdere malen aangehaald dat er in de bebouwde kommen te hard gereden wordt volgens klagende burgers.

Onze vraag is; Kan de politie hier eens lasercontroles en prikacties uitvoeren? **4**

Met name het afgelopen jaar zijn we geconfronteerd met overlast in verschillende buurten in onze gemeente, met name door overlast van drugsgebruikers. We vragen het college maatregelen te nemen, direct te (laten) reageren bij klachten en problemen zodat onze inwoners hier veilig kunnen wonen én zich ook veilig voelen. **5**

Onze zorg ten aanzien van de brandweer, de toename van kosten, wordt nu al bevestigd op bladzijde 38 in de toelichting, “Dit wordt vooral veroorzaakt door een hogere bijdrage aan de veiligheidsregio”. Ons is altijd verteld dat de hele “operatie” kostenneutraal zou verlopen.

Nu zien we al de meerkosten, ruim 3 ton meer sinds 2012. **6**

Het is geweldig dat Dalfsen is verkozen tot het groenste dorp van Nederland. Complimenten voor alle medewerkers die hieraan hebben bijgedragen. We vinden het belangrijk voor het imago van onze gemeente richting toerisme, dat we ook naar de toekomst toe, deze erkenning behouden en waar mogelijk kunnen uitbouwen. Hier ligt ons inziens, een mooie uitdaging bij de inpassing van WSW personeel in de organisatie. **7**

De wegen worden in een redelijk tot goede onderhoudstoestand gehouden. Dat snappen we maar wat ons betreft staat de veiligheid voorop! **8**

Het is een goede ontwikkeling dat het college steeds meer bedrijfsbezoeken aflegt. Ook zijn voor het eerst alle bedrijven persoonlijk uitgenodigd voor de diverse ondernemersavonden i.p.v. via de diverse Industrieclubs en Ondernemersverenigingen. Op deze manier krijgt iedereen de kans deze zinvolle informatieavonden te bezoeken. Wij zijn content met het beleid van het huidige college om met het bedrijfsleven te praten in plaats van over het bedrijfsleven.

De meeste grote projecten zijn bijna of geheel afgerond. De bouw van de Trefkoele en de Potstal, onderdeel van het kulturhus in Hoonhorst, zijn op dit moment in volle gang. In Nieuwleusen staat nog een project in de steigers. We zien de plannen met belangstelling tegemoet.

Er komt veel op de gemeente af m.b.t. het sociale domein. In de programmabegroting lezen we dat er in 2015 een nieuw organisatiemodel wordt ontwikkeld om in eerste instantie de inpassing te verzorgen van WSW-werknemers. Die inpassing, uitstekende en deskundige begeleiding en passende spreiding over de buitendienst, zijn volgens ons erg belangrijk. Wel vragen we ons af wat die deskundige begeleiding gaat kosten en wat het capaciteitsbeslag zal zijn op de buitendienstorganisatie. **9**

We zijn blij dat een brede Kamermeerderheid heeft ingestemd met de jeugdwet. Dit is de eerste grote hervorming op sociaal gebied. Als gemeente krijgen we nu een grote nieuwe verantwoordelijkheid. Als raad willen we dan ook nauw betrokken worden bij deze niet te onderschatten complexe transitie en zullen het proces nauwgezet volgen. Hoe ver zijn we met de organisatie van de jeugdzorg in de eerste lijn in onze eigen gemeente? **10**

We zijn positief over de taken die de gemeente in het kader van de Participatiewet gaat verrichten. Wel willen we als raad hier nauw bij betrokken blijven. De wachtlijst voor de sociale werkvoorziening verdwijnt, maar er zijn onvoldoende financiële middelen om alle mensen een traject aan te kunnen bieden. Waar blijven die mensen dan? **11**

Hoe is de stand van zaken op dit ogenblik t.a.v. de woonservicegebieden? Wat is dit jaar gedaan met de beschikbaar gestelde middelen? **12**

Op het gebied van duurzaamheid heeft de raad € 100.000,- voor een projectmanager uitgetrokken om lokale initiatieven te ondersteunen en coördineren. Hoever staat het hiermee? **13**

Voor het eerst zien we een begroting die overzichtelijk en inzichtelijk is.

Hoewel we nog niet zijn waar we wezen willen, zijn we op de goede weg. De begroting is begrijpelijk en goed leesbaar en we zijn blij dat de door ons herhaaldelijk gevraagde liquiditeitsplanning binnenkort in werking treedt.

De fractie van Gemeentebelangen

Beschouwingen bij de begroting 2014

Voorzitter,

Het bespreken en het vaststellen van de begroting is misschien wel het belangrijkste moment in de gemeenteraad. Immers hiermee wordt het formeel en financieel mogelijk de plannen voor het komende jaar uit te voeren. Het komende jaar kun je typeren als het zoveelste jaar in de crisis. De ChristenUnie-fractie wil maar eens stoppen met dat woord "crisis". We leven namelijk niet zozeer in een crisis, maar in een nieuwe werkelijkheid. De vanzelfsprekende economische groei heeft plaats gemaakt voor noodzakelijke creativiteit en innovativiteit, zo bleek twee weken geleden op de bedrijvencontactavond. De gegarandeerde zorg door de overheid maakt plaats voor een maatwerk zorgmantel.

We stellen het ook op prijs dat het college de nieuwe werkelijkheid met een mooi vormgegeven begroting onderstreept. Onze oproep vorig jaar om meer visie te verwoorden is in hoofdstuk 1 fraai ingevuld. Ook de opzet van de verschillende programma's is sterk verbeterd. Deze punten vormen een aanwinst en hiervoor onze complimenten.

Over de gepresenteerde prestatienormen zijn best vragen te stellen, maar in deze beschouwingen laten we het bij een separaat lijstje (zie bijlage) met aandachtspunten voor de komende tijd.

De ChristenUnie-fractie wil graag naar aanleiding van deze begroting enkele zaken aan de orde stellen.

We zien de besluitvorming op basis van de voorjaarsnota en de aanvullende notitie van september in deze begroting duidelijk terug.

Voorzichtig begroten is verstandig, stelt het college. Ja, en tegelijkertijd zeilen we nog scherper aan de wind dan voorheen. Dit is nodig en spannend. En tegelijk vereist dit goede stuurmanskunst, van college, management en raad. Want als de wind iets draait, kom je zo maar stil te liggen. Welke extra planning en control (p&c) instrumenten en stappen voorziet het college voor de raad om zijn kaderstellende en controlerende taak goed in te vullen oftewel "om een oogje in het zeil te houden"? <1> We willen namelijk niet in de najaarsnota van november 2014 geconfronteerd worden met een niet te herstellen tekort.

Het college benoemt de ontwikkelingen op het sociale domein terecht als belangrijkste ontwikkeling. Het wordt voor de komende jaren een enorme opgave. Niet alleen verschuiven de geldstromen, maar de gemeente krijgt vooral meer verantwoordelijkheden voor grote groepen uit onze samenleving. Niet alleen de betreffende inwoners krijgen met veranderingen te maken, maar (in veel gevallen) juist ook hun directe relaties. Het is goed te streven naar tijdige duidelijkheid en voor 1 november 2014 de nodige beschikkingen te verstrekken. Daarnaast vinden we dat de communicatie echt breder gevoerd moet worden dan alleen het organiseren van voorlichtingsbijeenkomsten. Wat voorziet het college hierin nog meer? <2>

De aannames / kengetallen (bijlage 4.1 Kerngegevens) lijken voor de cijfers over de bijstand (WBB) te rooskleurig en worden in de tekst van de begroting ook tegengesproken. Wat is het (financiële) risico dat we hierop lopen? <3>

Als je de paragraaf over “N-wegen” leest, kun je enerzijds stellen dat de provincie en de gemeente veel doen om de bereikbaarheid en de veiligheid te verbeteren. Anderzijds kun je je ook afvragen of tijdens de werkzaamheden de gemeente Dalfsen niet grotendeels geïsoleerd wordt. Wordt 2015 een soort quarantainejaar als alle vier grote N-wegen op de schop gaan? We vragen het college om een goed doordacht, compleet en communiceerbaar plan te maken om gedurende die periode de bereikbaarheid en veiligheid te waarborgen. Bereikbaarheid van kernen (w.o. ook Zwolle) en veiligheid op mogelijke sluiptwegen in het buitengebied evenals flankerend OV-beleid horen hier ook bij. <4>

Dienstverlening: vorig jaar heeft onze fractie ook al een opmerking gemaakt over de verwachtingen die er zouden zijn over de gemeentelijke dienstverlening. Dezelfde volzin “De moderne burger verwacht van de gemeente zeven dagen per week, 24 uur per dag geïntegreerde, interactieve dienstverlening via meerdere kanalen.” is weer opgenomen (pag. 94). Dit is o.i. niet wat de moderne inwoner verwacht en dit is evenmin wat wij willen gaan leveren. Wat de inwoner wil, ligt echt genuanceerder. Maar hierin wordt niet duidelijk stelling genomen door het college. Wat ons betreft zou de volgende volzin beter passen: “De inwoner van de gemeente Dalfsen wil goede en betaalbare dienstverlening via een kanaal dat het best bij hem past en begrijpt hierbij dat de beschikbaarheid per kanaal verschilt.” Maak verwachtingen duidelijk. <5>

Welke criteria heeft het college benoemd om in 2015 de stichting Kunstwegen al dan niet te continueren? Wat gaat de overeenkomst de komende twee jaren overigens kosten en opleveren? <6>

Duurzaamheid: een onderwerp dat onze aandacht verdient vanuit onze zorg voor de schepping en voor volgende generaties.

- Het college laat de papierinzameling over aan de organisaties die dit nu ook al doen. Begrijpelijk. Tegelijk vragen we ons af hoe het college de doelstellingen om het restafval te reduceren gaat realiseren; met name op het gebied van papier. <7>
- Als afval een grondstof is, waarom wordt dan in 2013 het vastrecht voor afvalstoffenheffing verhoogd met ruim 13%? <8>
- Wanneer kunnen we concrete voorstellen verwachten voor windenergie die met brede burgerparticipatie mogelijk wordt gemaakt? <9>

De Drank- en HorecaWet heeft relaties met vele bedrijfsterranen: economie, volksgezondheid, jeugd/jongeren, openbare orde en sport. De ChristenUnie-fractie is blij met de verhoging van de leeftijd voor alcoholgebruik. Een verbinding naar de landelijke fracties werpt van tijd tot tijd kennelijk haar vruchten af. We vinden het belangrijk dat er voldoende aandacht is voor communicatie, voorlichting en

hulp. En tegelijk is het zaak serieus te handhaven. We vinden dat de burgemeester hierin onlangs een daadkrachtige start heeft gemaakt en zien graag binnenkort de concrete voorstellen tegemoet.

Veiligheidsregio:

- De extra kosten aan de veiligheidsregio waren toch lager dan de 191 K€ die er nu staan? <10>
- Denkt het college ook na over het inhuizen van andere organisaties in het gemeentehuis? <11>

De begroting laat ruimte voor nieuw beleid. Een bedrag van € 100.000,= is hiervoor beschikbaar. Hoewel we begin volgend jaar een nieuwe raad krijgen, willen we toch alvast een paar concrete voorstellen inbrengen: <12>

1. Het is belangrijk de decentralisaties in samenhang te zien. Vaak hebben mensen meerdere problemen. Des te meer een reden om maatwerk te leveren, uitgaande van de persoon en zijn/haar situatie en omgeving. Doel hiervan is dat iedereen naar vermogen kan meedoen in de samenleving. Hierbij heeft de gemeente vooral een stimulerende en faciliterende rol en biedt zij een vangnet voor hen die het niet zelf redden. De ChristenUnie is van mening dat in de komende transitieperiode (dus ook in 2014) de continuïteit van zorg naar de afnemers leidend moet zijn. Dit is niet vanzelfsprekend, denk bijvoorbeeld aan provincies die nu al te maken krijgen met bedrijfsvoeringsconsequenties (denk aan leegloop van de organisatie). Indien nodig moeten hiervoor tijdelijk extra financiële middelen ingezet kunnen worden.
2. We verwachten dit jaar nog van de wethouder de toegezegde aanpak over wijkgericht werken. Dit is voor de komende jaren mogelijk een belangrijke pijler in het leveren van de maatwerk zorgmantel.
3. Kinderen en jongeren gunnen we een goede en veilige opvoeding om nu en straks hun plek in onze leefgemeenschap in te nemen. De verbindingen tussen direct betrokken organisaties, zoals consultatiebureaus, scholen en het Centrum Jeugd en Gezin, vergen permanente aandacht en ontwikkeling.

We vernemen hierop graag de **reactie van de andere fracties.**

Dit is de achtste begroting van wethouder Goldsteen en naar verwachting de laatste die hij als wethouder aan de gemeenteraad aanbiedt. Opnieuw een sluitende begroting zonder ingrijpende maatregelen. We zijn er content mee en worden bevestigd in het feit dat Dalfsen een financieel gezonde gemeente is. Dit schept voor ons allen – ook de raad - verplichtingen naar de toekomst. De ChristenUnie-fractie bidt het college, medewerkers, raad en burgers van onze gemeente voor het komende jaar Gods zegen toe om plannen uit te voeren en wijze besluiten te nemen.

De fractie van de ChristenUnie
Rietje Lassche, Anne Nijburg en Luco Nijkamp

Bijlage ChristenUnie

Hieronder staan enkele aandachtspunten naar aanleiding van de concretisering van doelen. Het is niet onze bedoeling om over deze afzonderlijke punten tijdens de algemene beschouwingen te debatteren.

Programma	Opmerkingen over meetbare doelen
Bestuur	
Digitalisering	Aantal digitale aanvragen lijkt vanaf 2014 weinig ambitieus. Inzetten op meer groei in digitale producten en afname per product.
Communicatie	Metingen overwegen over themagerichte communicatie. Denk aan sociale domein.
Juridische kwaliteitszorg	Over welke soorten bezwaarschriften hebben we het hier?
WOZ	Aantal objecten in bezwaar: consequent een percentage noemen van het te meten aspect. Dit loopt nu door elkaar.
Openbare orde en veiligheid	
Externe veiligheid	Niet de capaciteit meten, maar het externe effect meten: "in welke mate weten de inwoners hoe ze met risico's om moeten gaan".
Integrale veiligheid	Doelstelling voor # woningen met keurmerk lijkt weinig ambitieus (van 700 naar 835 in 2017) .
Beheer openbare ruimte	
Openbaar groen	Met nu al het groenste dorp van Nederland in gedachten lijkt het veel te luxe om van 60 naar 90 resp. van 80 naar 95% te gaan.
Economische zaken	
Vestigingsmogelijkheden bedrijven	Hoe verhoudt zich de geplande uitgifte van 0,75 ha per jaar met de onderliggende exploitatieplannen?
Cultuur, sport en recreatie	
Bibliotheken	Is het aantal vrijwilligers voor ons een relevant doel? Suggestie: zet in op het vergroten van het aantal projecten/ activiteiten dat bibliotheken met andere kulturhuspartners uitvoert.
Welzijn- en sportaccommodaties	Is de Schakel Nieuwleusen het zevende project in 2015?

PvdA

Begroting 2014

De begroting voor 2014. Onze laatste in deze raads- en collegesamenstelling

In de voorjaarsnota hebben we drie dingen naar voren gebracht. We staan er nog een keer bij stil om tegen het licht te houden wat er nou van de toezeggingen is terecht gekomen die door het college zijn gedaan. De drie dingen zijn:

1. Het sociaal domein;
2. Duurzaamheid; en
3. Leefbaarheid van de kernen.

Langs die drie lijnen hebben we onze vragen en opmerkingen over de begroting opgebouwd.

Allereerst nog een algemene opmerking vooraf.

Er is sprake van een wat gewijzigde begrotingssystematiek. Niet alleen is de begroting anders van vorm en daarmee beter leesbaar en interpreteerbaar geworden. Maar vooral ook zijn er een paar fundamentele wijzigingen aangebracht in de manier van omgaan met de al jaren voorkomende onderuitputting en te voorzichtige aannames. We zijn er blij mee, dat moge duidelijk zijn. Daarmee zetten we de middelen meer optimaal in waarvoor ze bedoeld zijn en wordt er niet onnodig toegevoegd aan de reserves. Hiermee hebt u als college ook voldaan aan de bij de voorjaarsnota gedane toezegging.

Dan, de drie dingen:

1. Het sociaal domein.

Met de 3 decentralisaties krijgt de gemeente een enorme zeggenschap in het gehele sociale domein. Dat zien we, en het college gelukkig ook, als een geweldige uitdaging. Met veel eigen beleidsvrijheid hebben we geweldige kansen om op het sociale beleidsterrein koploper te worden. Dat vraagt om een enorme inspanning met veel creativiteit van overheid, de betrokken organisaties en niet in de laatste plaats de burgers. Met als doel - iedereen kan meedoen.

Initiatieven zijn het meest kansrijk als ze van onder af komen. Kijken wat mensen willen en kunnen, niet duwen of dwingen, maar stimuleren.

Vanuit deze denkrichting promoten wij opnieuw het wijkgericht werken. Wij zijn ons als partij nog aan het oriënteren op welke wijze bijvoorbeeld sociale wijkteams ingericht kunnen worden. Binnen afzienbare tijd zullen we met een initiatiefvoorstel komen om hiervoor als experiment een pilot in te richten.

Verder wordt er door het college naar gestreefd om alles bij één welzijnsorganisatie onder te brengen. (blz 70). Daar zijn we het graag mee eens. Ook wij vinden dat het welzijnswerk veel te verbrokkeld is opgezet. En dat geldt niet alleen voor het jongerenwerk. Wij zouden graag zien dat ook de andere welzijnsactiviteiten worden meegenomen om te komen tot één welzijnsorganisatie voor alle leeftijdsgroepen, waarbij de nadruk van het werk ligt bij de sociale wijkteams.

Aan die ene welzijnsorganisatie willen wij wel de eis stellen:

- Gevestigd in de gemeente Dalfsen; en
- Het hoogste salaris in die organisatie mag niet hoger zijn dan het salaris van de burgemeester.

Graag horen we een reactie van het college m.b.t. deze denkrichting. **1**

Verder kijken we uit naar de evaluatie van woonservicecentrum 't Noaberhuus in Gerner Marke. Wanneer kunnen we dat tegemoet zien ?? 2

WSW

Op bladzijde 68 lezen we dat in het kader van de participatiewet de wachtlijst van WSW-ers verdwijnt maar dat ze niet allemaal een traject krijgen aangeboden. Dit in verband met het ontbreken van financiële middelen. Wij kunnen niet anders dan concluderen dat hiermee mensen bij voorbaat worden uitsloten.

Dat vinden we niet aanvaardbaar, zeker niet bij de reserves die we ook zien.

Tijdens de behandeling van de voorjaarsnota hebben we besproken dat, indien er extra middelen nodig zijn voor het sociale domein, in een breder perspectief zal worden gekeken. Hoe gaat u daar nu invulling aan geven? 3

Voor inzet arbeidsgehandicapten in beheer openbare ruimte wordt in 2015 een organisatiemodel ontwikkeld (blz 66). Is dat niet te laat ?? 4

Minima

In het kader van het minimabeleid is er landelijk 20 miljoen aan het gemeentefonds toegevoegd (niet geoormerkt). Het is juist nu van belang dat we allemaal extra stappen zetten om te voorkomen dat mensen buiten de boot vallen. Vooral kinderen moeten natuurlijk gewoon mee kunnen doen. Graag horen wij van het college hoe deze gelden ingezet worden. 5

Werkgelegenheid

Wij krijgen de indruk dat de economische samenwerking binnen de regio een traag verlopend proces is. Opnieuw is een en ander nog onvoldoende uitgewerkt waardoor concrete stappen in 2014 niet mogelijk zijn.

De arbeidsmarktregio's hebben rijks gelden ontvangen voor het actieplan Regionale Aanpak Jeugdwerkloosheid. We weten niet wat dit betekent, welke effecten dit voor de jongeren uit onze gemeente zal hebben. Wel hebben we kennis genomen van de onderzoeksresultaten van het JOB (Journalistiek Onderzoeksbureau) waaruit blijkt dat de verschillen per arbeidsmarktregio enorm zijn.

Onze fractie vindt deze ontwikkelingen gezien de toenemende werkloosheid (600 werklozen in Dalfsen) zorgelijk. We zien lokaal te weinig activiteiten om de werkloosheid terug te dringen en/of leer-werk- en stageplaatsen te bieden aan mensen zonder werk. Kan het college aangeven of en zo ja welke concrete acties ze voornemens is te nemen? 6.

Consultatiebureaus

De consultatiebureaus zijn vanuit oogpunt van preventie van onschatbare waarde. Daarom willen we opnieuw benadrukken dat eventuele sluiting van de bureaus in Nieuwleusen en Lemelerveld onacceptabel te vinden. Het centraliseren naar de hoofdkern staat ver van de gedachte "zo dicht mogelijk bij de burger organiseren".

Jeugd en Jeugdzorg:

Gelukkig gaat het met de meeste jongeren goed. Er is wel een kleine groep die vaak grote problemen heeft. Toch willen wij de nadruk leggen op een positief jeugd beleid en dat betekent beleid meer gericht op preventie dan op repressie of herstel.

Jongerenwerkers hebben hier een belangrijke taak, maar ook verenigingen waar jongeren bij zijn aangesloten. Door voornemens van de regering zal het aantal jongeren met een indicatie gaan afnemen en daardoor neemt de druk op jongerenwerkers, verenigingen en scholen toe. Temeer reden dus om de versnippering van de begeleiding tegen te gaan.

Alcoholmatigingsbeleid

Per 1 januari aanstaande gaat de nieuwe leeftijdsgrens in in het kader van de nieuwe Drank en Horeca Wet. Bij de indicatoren is geen rekening gehouden met de verhoging van de minimumleeftijd naar 18 jaar. Dat wordt als niet realistisch ingeschat. Dat vinden wij lastig te accepteren. Er wordt – en met reden - een wettelijke leeftijdsgrens ingevoerd. En het college is eigenlijk niet voornemens deze nieuwe grens een plek te geven in haar preventiebeleid. We vragen u om alsnog deze leeftijdsgrens op te nemen en uw beleid hierop aan te passen. **7**

En in het verlengde hiervan: het budget voor handhaving op dit terrein is begroot op €15.000. Nou is er geen direct referentiekader, maar als we dat vergelijken met de €170.000,- die voor controle voor recreatief wonen wordt begroot.(blz 21) lijkt het ons het budget voor de handhaving van de alcohol leeftijd veel te mager.

Daarentegen vinden we het budget voor de handhaving op de recreatiewoningen veel te ruim. Bent u bereid de balans wat meer naar de jeugd te laten doorslaan en minder in te zetten op de recreatiewoningen. **8**

2. Duurzaamheid

Tijdens de behandeling van de voorjaarsnota waren we voornemens een motie in te dienen met de volgende strekking:

- o *er voor zorg te dragen dat bij de begroting voor 2014 een voorstel komt voor de verdere verduurzaming van de bij de gemeente in eigendom zijnde panden en welke panden niet op de nominatie staan te worden afgebroken of afgestoten.*
- o *De dekking van de investering te zoeken in de daartoe bestemde reservering;*
- o *Het voorstel zodanig in te richten dat de terugverdientijd maximaal 15 jaren is.*

Het voorstel kon op brede steun in de raad rekenen en de wethouder heeft uiteindelijk er voor gekozen om zich te conformeren aan de motie en toe te zeggen in lijn met de motie te komen met voorstellen. De motie is vervolgens niet in stemming gebracht. In de begroting staat nu in een paar kleine tekst onderdelen dat u hier in 2014 aandacht aan gaat besteden.

We moeten dan ook constateren dat de goede bedoeling wel verwoord staat maar dat er feitelijk geen invulling is gegeven aan de strekking van de motie. Ook is geen indicatie gegeven hoe en wanneer u daar wel invulling aan gaat geven. We vragen u concreter aan te geven wanneer u denkt met een voorstel te komen en wat ons betreft is dat nog in deze raadsperiode. **9**

3. leefbaarheid kernen

“Kwaliteit van de inrichting en het beheer van de openbare ruimte komen steeds meer in de belangstelling te staan en duurzaam beheer van de openbare ruimte wordt een steeds belangrijker thema”.

Deze zinnen lezen wij in de begrotingsvoorstellen voor het beheer van de openbare ruimte en dat doet ons deugd. In onze voorstellen om tot een verantwoord beheer van de openbare ruimte te komen hebben wij juist hiervoor in de afgelopen jaren vaak aandacht gevraagd.

We zijn er echter niet gerust op dat er nu duidelijkheid is over de werkwijze die u wilt volgen om tot een doelgerichte en doelmatige aanpak van het beheer te komen met draagvlak bij de gebruikers van die openbare ruimte.

Bij bespreking van beleidsplannen voor delen van de openbare ruimte hebben wij eerder gevraagd te komen met een visie op het beheer van de totale openbare ruimte. Wellicht denkt u nu met ons in deze richting gelet op uw voornemen tot het "Opstellen nota

integraal beheer openbare ruimte (IBOR)". Daarbij willen wij graag duidelijkheid krijgen over inhoud en aanpak. Wij willen in die visie graag op hoofdlijnen vastgesteld zien:

- welke doelstellingen er gerealiseerd moeten worden bij het beheer van de openbare ruimte,
- welk kwaliteitsniveau dat moet opleveren in de verschillende structuurgebieden binnen onze gemeente,
- welke kapitaalgoederen daartoe in beheer zijn,
- welke activiteiten daarvoor uitgevoerd gaan worden in de komende jaren,
- welke kosten daarmee gemoeid zijn,
- waar risico's liggen en hoe die risico's beheersbaar worden gehouden.

Nadat het beleid op hoofdlijnen is vastgesteld door de gemeenteraad kan verder werk gemaakt worden van de uitwerking in deelbeheerplannen. Is het college bereid deze visie in 2014 op te stellen zodat de raad over de hoofdlijnen van het beleid beslissingen kan nemen? **10**

Bewoners, bedrijven en andere betrokkenen hebben vaak heel goed inzicht in de knelpunten die er spelen en mogelijkheden om tot verbetering te komen. In onze visie moet het college actief op zoek gaan naar mogelijkheden en de bewoners en andere gebruikers daartoe ook faciliteren. Is het college bereid deze voorgestelde aanpak te volgen om te komen tot IBOR Dalfsen in 2014? **11**

Onderwijs:

De invoering van Passend onderwijs in 2014, de reeds ingezette krimp in het basisonderwijs, de plannen voor richtingvrije scholen en de overheveling van het buitenonderhoud naar de scholen per 1 januari 2015, zijn grote ontwikkelingen in het onderwijs die lokaal merkbaar zullen zijn. Passend onderwijs vraagt een passend schoolgebouw: drempelvrij, brede deuren, kleine werkruimtes voor leerlingen en personeel, time-out voorzieningen. De plannen voor richtingvrije scholen zullen invloed hebben op de kosten van leerlingenvervoer en/of zelfs tot (ver)nieuwbouw kunnen leiden.

De PvdA staat voor goede samenwerking tussen de gemeentebestuur en schoolbesturen. Levensbeschouwing en richting van de school mag samenwerking niet in de weg staan, duurzaam en efficiënt omgaan met de beschikbare ruimte is leidend. Dat betekent dat een eventueel nieuw op te richten school gebruik gaat maken van leegstaande ruimtes in de bestaande schoolgebouwen en dat scholen gaan samenwerken in de opvang van leerlingen in het kader van passend onderwijs. Voor elk kind moet er altijd een algemeen toegankelijke school zijn in de kernen.

Openbaar vervoer en bundeling verschillende vervoersstromen

Wij vinden het uit oogpunt van milieu, financiën en efficiency van belang om experimenten te starten om zoveel mogelijk doelgroepenvervoer met elkaar te combineren. Het is vanwege niet verantwoord en gezien de enorme provinciale bezuinigingen ook noodzakelijk, alternatieven te onderzoeken en op haalbaarheid te toetsen. Vanzelfsprekend zal dit in overleg/samenspraak moeten met het provinciaal bestuur. De aanzet heeft de Partij van de Arbeid op 21 juni jl. gegeven tijdens een symposium openbaar vervoer in brede zin om de leefbaarheid op het platteland te vergroten. Laten we de gedane handreiking vanuit de provincie oppakken om een pilot in Lemelerveld te starten voor gecombineerde vervoersstromen.

Bibliotheek

De Bieb staat beschreven als de "spin in het sociale en culturele web met een prestatieopdracht op het gebied van kulturhusontwikkeling en onderwijs" (blz 55). Dit schuurt wel met de financiële meevaller die hier behaald wordt (blz 64). De meevaller is

in wezen een kale bezuiniging op het bibliotheekwerk. En dat verhoudt zich niet goed tot de hoge verwachting die we van de bibliotheek en haar medewerkers hebben. We vragen u andermaal de bezuiniging op het bibliotheekwerk te heroverwegen. 12

Dan nog een aantal opmerkingen ten aanzien van de paragrafen:

Par 3.4 : Paragraaf Lokale heffingen

Er zijn al 2 onderzoeken gedaan naar de kostendekkendheid van lokale tarieven. Het wordt nu tijd voor aanpassingen, waarbij we meer hechten aan een globale bijstelling dan aan fine tuning tot ver achter de komma. Voor de afvalstoffenheffing wordt een verhoging van € 90 naar € 102 voorgesteld, een verhoging van ruim 13%. Aangezien de egalisatie reserve reiniging ook voor eind 2014 nog ruim boven € 1,5 miljoen wordt voorspeld vinden wij deze verhoging op dit moment ongewenst.

Bij de toeristenbelasting hechten wij aan gelijk opgaan met Ommen en Hardenberg.

Een toezegging uit de voorjaarsnota is nog dat u het burgerpanel zult gebruiken om te vragen of eigen buurtbudgetten gewenst zijn. Kunt u al aangeven of en wanneer dat gaat gebeuren? 13

De fractie van de PvdA

Bijdrage VVD fractie “ Programmabegroting 2014 – 2017

Geachte voorzitter,

Voor ons ligt de programmabegroting 2014 – 2017. Allereerst mogen wij ons zelf een compliment geven. De begroting zit degelijk in elkaar, is sluitend en ziet er ook op de langere termijn goed uit, alle onzekerheden daar gelaten. Er komen veel ontwikkelingen op ons af, waarbij de decentralisatie van het sociale domein in financieel opzicht de grootste onzekerheden met zich meebrengt. De VVD staat –zoals u weet- voor solide financieel beleid en dat maakt dat wij ons kunnen vinden in het behoedzame financiële beleid dat de gemeente Dalfsen voorstaat.

Voor de VVD is het eerste hoofdstuk van de programmabegroting – Bestuurlijke samenvatting - het meest interessant. Daar staan de hoofdlijnen van de begroting in, daar wordt uitgelegd wat er veranderd, verbeterd of vernieuwd is. Daar staan de grootste mutaties in en geeft de VVD-fractie in een oogopslag een overzicht hoe we er voor staan. Wij zijn daar heel blij mee. Naar onze mening moeten we als raad sturen op hoofdlijnen en we moeten uitkijken dat we ons niet verliezen in de details. Op verzoek van de raad heeft het college scherp begroot. Ten eerste door de lucht uit de begroting te persen en ten tweede door het nemen van een aantal technische maatregelen. Scherp begroten betekent ook dat wij van het college verwachten dat bij tegenvallers de raad adequaat geïnformeerd wordt en dat snel maatregelen genomen worden om bij te sturen. De VVD houdt niet van zwabberbeleid en wij vinden dat tegenvallers binnen eenzelfde programma opgevangen moeten worden (Reactie 1).

Het sociale domein zal –naar verwachting- vanaf 2015 ongeveer 60% van de begroting van de gemeente omvatten. De VVD-fractie wil voorkomen dat de andere gemeentelijke programma's en taken in het gedrang komen omdat het sociale domein meer middelen vraagt dan binnen het programma begroot. De decentralisatie van het sociale domein biedt ook kansen, kansen om dubbelingen uit het beleid te halen. De gemeente is de bestuurslaag die het dichtst bij de burger staat en goed kan inschatten waar de burger behoefte aan heeft en welke randvoorwaarden en/of faciliteiten daarvoor nodig zijn. De VVD wil ook dat de gemeente Dalfsen oneigenlijk gebruik van voorzieningen of fraude actief gaat bestrijden. Wij denken daarbij onder andere aan controle op de PGB's (Persoonsgebonden Budget) (Reactie 2). Verder viel ons in de begroting op dat het college verwacht dat het aantal WWB'ers en het beroep op de schuldhulpverlening verder zal stijgen als gevolg van de aanhoudende economische crisis. Zijn hiervoor voldoende voorzieningen getroffen? (Reactie 3)

Keuzes maken

De economische crisis in Nederland duurt inmiddels 6 jaar, en ondanks dat er lichtpuntjes zijn, moet de rijksoverheid flink bezuinigen om het begrotingstekort en de staatsschuld binnen de perken te houden. Deze bezuinigen komen uiteindelijk voor een groot deel terecht bij de gemeente en bij de inwoners van die gemeente. De decentralisatie van het sociale domein heeft grote consequenties voor de gemeentelijke begroting maar omdat wetgeving lang op zich laat wachten is op dit moment nog steeds niet duidelijk welke consequenties.

Laat 1 ding duidelijk zijn, de verzorgingsstaat -zoals we die kenden en nu nog steeds kennen- is voorgoed voorbij. De verzorgingsstaat is zo langzamerhand onbetaalbaar! Voorzieningen en subsidies zijn niet langer vanzelfsprekend. Het moet minder kosten en het dient meer op te leveren. Wij zullen –als gemeente- actief een beroep op de vindingrijkheid en creativiteit van de burger moeten doen. Wij

verwachten van de burgers eigen kracht en zelfredzaamheid. En hoe je het noemt “Participatiemaatschappij” of “Doe-democratie”, deze verandering vindt nu plaats en over een aantal jaren weten we niet beter (Reactie 4). De VVD steunt daarom initiatieven die door de inwoners van een kern of wijk ingezet worden. Denk bijvoorbeeld aan Plein Nieuwleusen. Randvoorwaarde voor onze fractie is wel dat de exploitatie sluitend is. Dit was ook ons uitgangspunt voor de andere Kulturhusen.

Lage lasten

De VVD vindt lage lasten voor de burger een belangrijk uitgangspunt. Het verhogen van allerlei lasten om de begroting sluitend te krijgen is de VVD geen voorstander van. Het verhogen van de OZB vinden wij –ondanks dat we in Overijssel de gemeente met de laagste woonlasten zijn- geen goed idee. Ik wil hier nogmaals benadrukken dat dit een van de weinige punten was uit het raadsdocument “Samen kiezen, samen doen” waar wij grote moeite mee hadden en hebben.

Wat ons echter ook opviel in de begroting is het verhogen van het vastrecht voor afvalverwerking. Het standpunt van de VVD is: de vervuiler betaald. Door de nieuwe manier van inzamelen wordt er op de kosten van inzameling bezuinigd (de grijze container wordt 1x in 4 weken geleegd). Door de verhoogde opbrengst van het groenafval worden de inkomsten verhoogd. De nieuwe manier van inzamelen zou dus kostenneutraal moeten kunnen zijn. Door het verhogen van het vastrecht benadeelt de gemeente de inwoners met weinig afval. (Reactie 5) Het college heeft toegezegd de nieuwe wijze van inzamelen te evalueren. Deze evaluatie zou aan het einde van dit jaar plaatsvinden, het kostenaspect zou dan ook ter sprake komen. In onze ogen kan een verhoging van het vastrecht op dit moment niet aan de orde zijn (Reactie 6).

De VVD is de afgelopen jaren zeer kritisch geweest op de grondexploitatie van de gemeente Dalfsen. Wij zijn blij dat de Rekenkamercommissie momenteel onderzoek doet naar de degelijkheid van de grondexploitatie. Wij wachten het onderzoek met spanning af en zullen er – gedurende de looptijd van het onderzoek - geen uitspraken over doen.

Economische ontwikkeling van de gemeente Dalfsen

Voor wat betreft de verbetering van het ondernemersklimaat blijft het in onze ogen bij de constatering dat het college een aantrekkelijk winkelaanbod in stand wil houden en leegstand wil voorkomen. Wij vinden dat de de grotere kernen behoefte hebben aan een compact winkelgebied. Heeft het college een visie over hoe zij denken te kunnen faciliteren in het tegengaan van leegstand en het opbouwen van een aantrekkelijk winkelbestand? (Reactie 7) Actie is hier op korte termijn nodig! Samenwerking met omliggende gemeenten op dit vlak is toe te juichen. De indicatoren m.b.t. het ondernemersklimaat (0,75% groei) lijken ons niet erg ambitieus (Reactie 8). Voor wat betreft de verwachte uitgifte van bedrijventerrein, waar is deze verwachting op gebaseerd (Reactie 9) en mocht Dalfsen plotseling in trek komen, hebben we dan voldoende bedrijventerrein beschikbaar? (Reactie 10).

Een andere ontwikkeling die grote invloed zal hebben op onze gemeente is de ontgroening en vergrijzing. Door ontgroening, vergrijzing en uiteindelijk krimp in vooral het landelijk gebied zullen voorzieningen onder druk komen te staan. De eerste signalen in Dalfsen zijn de verminderde instroom van leerlingen op basisscholen en als gevolg daarvan meer kleine scholen en leegstand van schoolgebouwen. Dit vraagt om nieuw beleid waarbij krimp in de breedste zin van het woord het uitgangspunt zou moeten zijn. Wanneer kunnen wij een brede visie op deze problematiek verwachten? (Reactie 11)

Concluderend

De begroting die voorligt aan de raad is degelijk en sluitend. Dat is in de huidige tijd van economische crisis en grote bezuinigingen een zeer goede prestatie. De VVD fractie heeft veel waardering voor het verrichte werk en het resultaat dat door het college en de afdeling financiën gezamenlijk is geleverd. Wij zullen de komende maanden moeten afwachten wat er vanuit Den Haag allemaal op ons afkomt. De onzekerheid die ons al jaren in de greep houdt, blijft voorlopig voortbestaan.

Ik dank u voor uw aandacht,

Namens de VVD fractie,

Karen Broekman
Gerrit Schoonhoven